

22.03.2023

Група №12

Урок №44

Тема уроку: сюжетно-композиційні особливості. Трагічна подія – композиційний центр новел Стефаніка. Драматизм конфлікту, емоційна загостреність зображуваного.

Мета уроку: (формування компетентності): *предметні:* літературознавчу: дослідження сюжетно-композиційних особливостей, емоційно напруженого драматизму ситуації твору; *читацьку:* читання і коментування змісту новели як модерністського твору); *ключові:* встановлення причиново-наслідкових зв'язків між подіями в житті героїв твору; *інформаційну:* вміння наводити приклади з художнього твору, де герої проявляють активну громадянську позицію, висловлення ставлення до порушених проблем; *загальнокультурну:* вміння переконливо й толерантно відстоювати власні погляди в дискусії; виховання співчуття до людини, любові до рідного краю.

Матеріали до уроку:

1. Опрацюйте ст. 169-178 у базовому підручнику: Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 кл. закл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2018. – 256 с.

2. Вступне слово вчителя

«В чужині умру, заки море перелечу, крилонька зітру...». У цих словах біль і розпач українців, які навіки прощалися з рідною землею, покидали батьківські могили і їхали в далеку та незвідану Америку. Пісні судилося стати своєрідним гімном українських емігрантів, а символічним пам'ятником тим, хто залишив удома серце й душу, ставив камінний хрест.

Новела під такою назвою ввійшла разом із вісьмома іншими до збірки «Камінний хрест» Потім усі ці новели стали основою іншої збірки — «Моє слово», що побачила світ у Львові 1905 р.

3. Історична основа твору

Бувши студентом медицини, ходив на Краківський вокзал, де заробітчани чекали своєї черги на потяг, який відвозив їх до моря. У листі до О. Кобилянської письменник пише про свої почуття: «Через Краків переїжджають наші емігранти. Йду щовечора, аби їх здибати... Виджу їх, як дубів, тих мужиків, що їх вода підмиває, виджу, як хитаються, як падають, як

їх пхають на залізниці і везуть, як дерево на опал. Чую їх біль, всі ті нитки, що рвуться між їх серцем і селом, і мені рвуться, чую їх жаль і муку». В іншому листі до О. Кобилянської він зізнався: «Для мене нині емігрант, що летить світом, як брудна мандрівна птаха, отставша від громади, — і біль, і поезія».

4. Отже, написати про трагедію українця-емігранта В. Стефаник вважав обов'язком громадянина та письменника.

Прочитавши «Камінний хрест», О. Кобилянська писала: «Між слова ваші там тиснулися великі сльози. Страшно сильно пишете. Ви, гірка, пориваюча, закривавлена поезія Ваша, котру не можна забути... Плакала-м, та й вже».

5. *Бесіда з учнями*

* А як сприйняли твір ви, українці ХХІ століття, чиї співвітчизники так само у пошуках заробітків покидають рідний край?

* Як побудований твір? Чи багато в ньому описів? (*Письменник уникає зайвих описів, змушуючи головного героя саморозкриватися, максимально розкриває діалоги й монологи. Цим самим зосереджує увагу на описуванні душевної драми героя.*)

* Який основний засіб характеристики використовує автор, змальовуючи образ Івана Дідуха?

6. *Перегляд екранізованого твору (реж. Л. Осика)*

7. Домашнє завдання:

1. Конспект біографії письменника в зошит.

2. Прочитати новелу «Камінний хрест»

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

tanita.yar2018@gmail.com

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.